

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115200055
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1115200055.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: G. C., bytom Š. XX, Š., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 300.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1. apríla 2016, č.k. 14C 3/2015-31, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie, žalobcu neodkázal na Centrum právnej pomoci a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou, ktorú podal na súde prvej inštancie osobne dňa 02.01.2015 o 11:47 hod., domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 300.000 eur podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Podanie žaloby odôvodnil tým, že existujú podozrenia, že žalovaní a žalované mesto Šurany - Mestský úrad Šurany, vecne príslušné: úrady, orgány, inštitúcie, ďalšie vecne príslušné subjekty a ďalšie vecne príslušné právnické, fyzické osoby a subjekty a aj vecne príslušné ministerstvá SR odo dňa vzniku až dodnes hrubo a tvrdo porušovali a porušujú, a tiež diskriminujú jeho základné práva a slobody.

3. Lustráciou žalobcom podaných žalôb súd prvej inštancie zistil, že žalobca podal na Okresnom súde Bratislava I celkovo 12 žalôb, ktorých predmetom je rovnako ako v prejednávanej veci zaplataenie sumy 300.000 eur. Na základe tejto skutočnosti skúmal, či vo veci nevznikla prekážka litispendencie. Danú prekážku definoval s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo 7712009, ako prekážku prv začatého súdneho konania upravenú v ust. § 83 O.s.p., ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo v tej istej veci iné súdne konanie. Je daná, ak je na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike začaté konanie, ktoré má rovnaké strany sporu, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. Z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9C 3/2015, 16C 3/2015, 25C 3/2015, 18C 3/2015 zistil, že všetky tieto žaloby sú totožné so žalobou v predmetnej veci (14C 3/2015), nakoľko ide o totožné strany sporu, predmet konania, ako aj skutkové okolnosti. Konštatoval, že v konaniach vedených pod sp. zn. 14C 3/2015, 16C 3/2015, 25C 3/2015 ide dokonca o kópiu totožnej žaloby. Poznamenal tiež, že vo všetkých konaniach žalobca priamo v žalobe požiadaval o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Z podacích pečiatok totožných žalôb zistil, že predmetné súdne konania začali: konanie vedené pod sp. zn. 9C 3/2015 dňa 02.01.2015 o 11:26 hod. (č.l. 9 spisu), konanie vedené pod sp. zn. 16C 3/2015 dňa 02.01.2015 (č.l. 14 spisu), konanie vedené pod sp. zn.

25C 3/2015 dňa 02.01.2015 o 11:45 hod. (č.l. 19 spisu) a konanie vedené pod sp. zn. 18C 3/2015 dňa 02.01.2015 o 11:27 hod. (č.l. 24 spisu). V prejednávanej veci sp. zn. 14C 3/2015 bola žaloba podaná na súde prvej inštancie osobne až dňa 02.01.2015 o 11:47 hodine. Vychádzajúc z týchto zistení mal jednoznačne za preukázané, že totožné žaloby, ktorým boli priradené spisové značky 9C 3/2015, 25C 3/2015 a 18C 3/2015, boli podané skôr ako žaloba v predmetnej veci.

4. Vec posúdil právne podľa ust. § 83, § 103, § 104 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že v danom prípade vznikla prekážka litispendencie, ktorá bráni tomu, aby boli v tej istej veci vedené viaceré súdne konania. Zdôraznil, že litispendenciu, ktorá je procesnou prekážkou konania, musí súd odstrániť z úradnej povinnosti, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistil, alebo kedy táto prekážka vznikla. Vzhľadom na existenciu tejto prekážky, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, konanie v zmysle ustanovenia § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. zastavil.

5. O žiadosti žalobcu na ustanovenie zástupcu z radov advokátov rozhodol podľa ust. § 30 O.s.p. tak, že ho na Centrum právnej pomoci neodkázal. Konštatoval, že predpokladom na to, aby súd na základe žiadosti strany sporu o ustanovenie zástupu odkázal stranu sporu na Centrum právnej pomoci je, že strana sporu spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Zákon ustanovuje dva základné predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, a to existencia takých pomerov strany, ktoré odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov, a skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 138 ods. 1 O.s.p.). Oba predpoklady musia byť splnené súčasne. Dospel k záveru, že žalobca nespĺňa druhý predpoklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorý ustanovuje, že v konaní nesmie ísť o zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva, pretože v danom prípade existuje prekážka litispendencie, t.j. neodstrániteľná prekážka konania, pre ktorú konanie zastavil. Ustanovenie zástupcu z radov advokátov by preto podľa jeho názoru túto skutočnosť nemohlo ovplyvniť, čiže právna pomoc by bola bezvýznamná a neúčelná. Z týchto dôvodov žalobcu na Centrum právnej pomoci neodkázal.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa výsledku, ak bolo konanie zastavené.

7. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca dvoma podaniami zo dňa 11.05.2016 riadne a včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podal s poukazom na ust. § 205 ods. 1 písm. b), c) a f) O.s.p. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a v poslednom rade z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnuté uznesenie považoval za nesprávne dôvodiac, že každá jeho žaloba podaná na súde prvej inštancie je iná, individuálna a samostatná, založená na odlišných skutočnostiach s neidentickým predmetom sporu a žalobným petitom. Nesúhlasil preto s konštatovaním súdu prvej inštancie, že predmetná žaloba a súdne konanie o nej sú totožné s ostatnými jeho žalobami a súdnymi konaniami o nich, prípadne, že všetky jeho žaloby sú súbežné a založené na totožnom skutkovom stave a predmete sporu (právnom titule) s identickým žalobným petitom. Zdôraznil, že skutočnosť, že každá z jeho žalôb, a teda aj žaloba v danom konaní, je individuálna, neduplicitná a neidentická s ostatnými, jednoznačne vyplýva z ich obsahu, ako aj z ním predložených listinných dokumentov a dôkazov, pripojených k tej-ktorej žalobe. Trval na tom, že každá z jeho žalôb, ktoré posudzoval súd prvej inštancie v rámci skúmania prekážky litispendencie, je vecne skutkovo samostatná a nezakladá prekážku litispendencie vo vzťahu k predmetnej žalobe. Zastával názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom, keď nezohľadnil dostatočne ním k jednotlivým žalobám pripojené dôkazy, nezistil riadne skutkový stav veci a v dôsledku toho vydal nezákonné uznesenie a odňal mu možnosť konať pred súdom. Na základe týchto skutočností vyhodnotil napadnuté uznesenie ako predčasné a nezákonné, a žiadal ho zrušiť. V rámci podaného odvolania sa žalobca domáhal tiež pomoci pri výkone spravodlivosti všetkých jeho práv, oslobodenia od platenia súdnych poplatkov (o ktorom už rozhodol súd prvej inštancie uznesením č.k. 14C 3/2015-77 zo dňa 07.12.2020, právoplatným a vykonateľným dňa 15.03.2021), vyžiadania listinných dokumentov a dôkazov od žalovaného, ustanovenia advokáta z Centra právnej pomoci bez jeho finančnej účasti, ustanovenia súdneho znalca bez jeho finančnej účasti a vstupu prokurátora do konania.

8. Uznesením č.k. 14C 3/2015-78 zo dňa 07.12.2020 súd prvej inštancie vyzval žalobcu ako odvolateľa na odstránenie väd odvolania v lehote 10 dní od doručenia uznesenia tak, že uvedie čoho sa podaným odvolaním domáha, teda ako žiada, aby odvolací súd rozhodol o jeho odvolaní (odvolací návrh). Uznesenie bolo doručené žalobcovi fikciou doručenia dňa 14.01.2021 (č.l. 81 súdneho spisu) a žalobca na predmetnú výzvu nijako nereagoval. Z dôvodu, že odvolanie žalobcu obsahovalo odvolací návrh, na doplnenie ktorého súd prvej inštancie žalobcu vyzval (žalobca výslovne uviedol, že žiada zrušiť napadnuté uznesenie a konať vo veci), odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o absencii tejto náležitosti v žalobcom podanom odvolaní a odvolanie žalobcu prejednal postupom v zmysle ust. § 379 a § 380 C.s.p.. Potom viazaný rozsahom a dôvodmi žalobcom podaného odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné, a že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

9. Podľa ust. § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C.s.p. účinného od 01.07.2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. V zmysle prechodného ustanovenia § 470 C.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a s prihliadnutím na skutočnosť, že samotné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, jeho poučenie o odvolaní, ako i odvolanie žalobcu spadajú pod režim procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, posudzoval odvolací súd odvolanie žalobcu, napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo, podľa v tom čase účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. O odvolaní žalobcu rozhodol však vzhľadom na princíp okamžitej aplikability vyslovený v ust. § 470 ods. 1 C.s.p. už podľa procesných ustanovení Civilného sporového poriadku účinného v čase rozhodovania.

11. Podľa ust. § 103 O.s.p. účinného do 30.06.2016, kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. účinného do 30.06.2016, ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa ust. § 83 O.s.p. účinného do 30.06.2016, začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Podľa ust. § 30 O.s.p. účinného do 30.06.2016, účastníka, ktorý požiadava o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

12. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podanou žalobou, ktorá bola doručená na súd prvej inštancie dňa 02.01.2015 o 11:47 hod., domáha voči žalovanému, Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, náhrady škody vo výške 300.000 eur s príslušenstvom v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánov štátnej správy, inštitúcií, súdov, úradov a právnických osôb, a to podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z obsahu pripojených žalôb žalobcu, ktoré boli doručené súdu prvej inštancie v rovnaký deň ako predmetná žaloba (02.01.2015), avšak v skoršiu hodinu (t.j. žaloba vedená v konaní pod sp. zn. 9C 3/2015 o 11:26 hod., žaloba vedená v konaní pod sp. zn. 16C 3/2015 bez bližšieho časového určenia, žaloba vedená v konaní pod sp. zn. 25C 3/2015 dňa 11:45 hod., žaloba vedená v konaní pod sp. zn. 18C 3/2015 dňa 11:27 hod.) mal odvolací súd nesporne preukázané, že vo všetkých žalobách sú označené ako strany sporu tie isté subjekty, ktoré sú stranami sporu v danom konaní, a teda zhodne ako v tomto konaní je žalobcom G. C., bytom Š. XX, Š., a žalovaným Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Vo všetkých vymenovaných žalobách sa žalobca rovnako ako v posudzovanej veci domáha náhrady škody vo výške 300.000 eur s príslušenstvom v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánov štátnej správy, inštitúcií, súdov, úradov a právnických osôb podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a tiež podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z obsahu jednotlivých žalôb tak nepochybne vyplýva, že sú založené na zhodných skutkových okolnostiach a

tvrdeniach žalobcu. Žalobca v nich dokonca používal identické vety. Minimálne a zanedbateľné rozdiely vzhľadom odvolací súd len v spôsobe popisu niektorých skutkových okolností (napr. bod 3 b), c), e) v žalobách vedených pod sp. zn. 9C 3/2015 a pod sp. zn. 18C 3/2015), ktoré však niesli vo svojej podstate vo všetkých žalobách rovnaký význam, a teda nepredstavovali nové skutkové okolnosti a nezakladali ani nové podstatné skutkové tvrdenia žalobcu.

13. Vo vzťahu k prekážke litispedencie odvolací súd uvádza, že predstavuje prekážku súdneho konania (litispedencia), ktorá zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak je na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike začaté konanie, ktoré má rovnaké sporové strany, rovnaký predmet konania, rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Nejde o totožnosť veci a prekážka litispedencie nie je daná, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci. Po preskúmaní napadnutého uznesenia v intenciách žalobcom podaného odvolania dospel odvolací súd na základe vyššie uvedených zistení v zhode so súdom prvej inštancie k záveru, že vo všetkých vyššie špecifikovaných žalobách, vrátane žaloby, na základe ktorej sa vedie predmetné konanie, ide o spor medzi totožnými stranami a o identický nárok uplatnený titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý je založený na totožných skutkových okolnostiach a tvrdeniach žalobcu. Pre zistenie, či ide v danom prípade o prekážku litispedencie, ktorá bráni pokračovaniu v začatom súdnom konaní z dôvodu skoršieho začatia iného súdneho konania v tej istej veci, bolo potrebné posúdiť časové hľadisko doručenia jednotlivých žalôb na súd prvej inštancie. Z podacích pečiatok súdu prvej inštancie nachádzajúcich sa na jednotlivých žalobách odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie zistil, že začatie predmetného konania, ktoré sa začalo dorúčením žaloby na súd prvej inštancie dňa 02.01.2015 o 11:47 hod., predchádzalo začatie viacerých súdnych konaní v tej istej veci na podklade totožných žalôb, a to konkrétne napríklad konanie vo veci sp. zn. 9C 3/2015 začaté dňa 02.01.2015 o 11:26 hod., konanie vo veci sp. zn. 25C 3/2015 začaté dňa 02.01.2015 o 11:45 hod. a konanie vo veci sp. zn. 18C 3/2015 začaté dňa 02.01.2015 o 11:27 hod.. Pokiaľ teda o žalovanom nároku žalobcu už skôr začalo iné súdne konanie, je nepochybné, že v danom prípade vznikla prekážka skôr začatého súdneho konania (prekážka litispedencie), ktorá bráni tomu, aby o tomto nároku prebiehalo predmetné súdne konanie, ktoré začalo neskôr. Súd prvej inštancie preto správne posúdil skutkové okolnosti prípadu a na základe aplikácie správnych, v tom čase účinných, zákonných ustanovení § 83, § 103 a § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. dospel k správne záveru, že v danej veci existuje prekážka litispedencie, pre ktorej existenciu je potrebné konanie zastaviť, nakoľko predstavuje neodstrániteľnú prekážku podmienok konania. Odvolací súd sa z týchto dôvodov v celom rozsahu stotožnil so súdom prvej inštancie vysloveným záverom o nevyhnutnosti zastavenia konania a odvolacie argumenty žalobcu o individuálnosti a neidentickosti posudzovaných žalôb a o neexistencii prekážky litispedencie vyhodnotil ako nedôvodné. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tiež v časti, ktorou rozhodol o žiadosti žalobcu na ustanovenie zástupcu z radov advokátov tak, že žalobcu na Centrum právnej pomoci neodkázal, a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je aj v tejto časti správne. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že predpokladom odkázania strany sporu na Centrum právnej pomoci bolo, že strana sporu spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, t.j. že jej pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov, a že v konaní nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 138 ods. 1 O.s.p.). Okrem toho, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v danom prípade nebola splnená podmienka, že nesmie ísť o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, keďže konanie bolo zastavené pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania a bolo by neúčelné ustanovovať zástupcu v takom prípade, žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní ani nepriznal (právoplatné uznesenie na č.l. 77 súdneho spisu). Je tak nepochybné, že neboli splnené zákonné podmienky ust. § 30 O.s.p. pre odkázanie žalobcu na Centrum právnej pomoci. Pokiaľ ide o závislý výrok o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania, rozhodol správne v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Odvolanie žalobcu vyhodnotil preto odvolací súd ako absolútne nedôvodné.

14. Podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý síce bol v odvolacom konaní plne úspešný, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).